

NOTAT

Til: Styret
Fra: Rektor
Om: Planer for et universitetsnært Innovasjonssenter

Saken/notatet er utformet for å gi et grunnlag for styrets drøfting av videre saksgang.

1. Bakgrunn

NTNU har nylig ferdigstilt en rapport om et mulig nytt universitetsnært Innovasjonssenter. Rapporten er å anse som første del av ide- og konseptfasen for et mulig fremtidig innovasjonssenter. Arbeidet med rapporten er initiert og drevet frem av NTNU, men gjennomført i samspill med en referansegruppe der SINTEF, Høgskolen i Sør-Trøndelag (sentralt og avdeling Trondheim Økonomiske Høgskole), SIVA, Trondheim kommune, Næringsforeningen i Trondheim, Strategisk næringsplan for Trondheimsregionen og NHO (regionskontoret) i tillegg til NTNU Samfunnsforskning AS, NTNU Technology Transfer og NTNUs institutt for Industriell økonomi og teknologiledelse har medvirket aktivt.

Formålet med idé- og konseptfasen, som rapporten dokumenterer, har vært å komme frem til en anbefaling av konsept for et (universitetsnært) innovasjonssenter sammen med forslag til videre prosess. Prosjektets mandat har vektlagt betydningen av å frembringe kunnskap om forventninger hos eksterne interessenter i private og offentlige virksomheter, og om egenskaper ved eksisterende innovasjonssentra. Utgangspunktet har vært at det fremtidige innovasjonssenteret skal gi tilgang til det samlede kunnskapsmiljøet i regionen (NTNU og høgskolene, SINTEF-gruppen, NTNU Samfunnsforskning AS, virkemiddelapparatet, ventureselskap, etc.), og at NTNU bør ha en ledende rolle i å utvikle konseptet. NTNU har i rapportprosessen vært åpen for at eierskap til og organisering av innovasjonssenteret skal avklares i neste fase. Det har vært forutsatt at konseptet representerer et godt svar på NTNUs egne mål og strategier. NTNUs gjeldende strategiplan "Kunnskap for en bedre verden. - NTNU - internasjonalt fremragende" har derfor vært et viktig grunnlag for arbeidet.

For NTNU er satsingen på innovasjon, og et nytt innovasjonssenter i Hesthagen således forankret i vår institusjonelle strategi for nyskaping. NTNU skal videreføre og styrke sin evne til å bidra med innovasjon i det norske samfunnet. Et viktig ledd i dette arbeidet er å "åpne" vår randsone, slik at det blir lettere for partnere fra nærings- og samfunnsliv å samarbeide med oss.

NTNU trenger større kapasitet til å inkubere virksomhet som spinner ut fra våre fagmiljøer, og større kapasitet til å lokalisere prosjekter fra samarbeidspartnere nær våre fagmiljø. Videre ønsker vi å skape et kraftfullt innovasjonsmiljø gjennom å samle viktige elementer knyttet til dette fagfeltet. Det vil være slik at nyskappingsrettet virksomhet vil foregå mange steder på NTNUs campuser. Et innovasjonssenters rolle er å skape et arnested for at interne og eksterne "stakeholders" i innovasjon kan møtes og inspirere hverandre.

Innovasjonssenteret er rangert som nummer 5 i Campusplanen, og en forutsetning for å realisere byggingen tidligere er å få til en ordning med privat finansiering.

“Tiltrekning – Tilgang – Akselerasjon” er i rapporten valgt som overordnet effektmål for innovasjonssenteret. Effektmålet reflekterer at senteret skal representere et nasjonalt innovasjonsløft for privat og offentlig sektor gjennom å:

- trekke til seg kunnskapsrike mennesker og spennende næringsliv, og bidra til at de blir værende
- gi tilgang til den beste kompetansen, uavhengig av hvor den befinner seg
- aksellerere innovasjonsprosesser

Det er i rapporten innhentet informasjon blant ulike interessenter:

- Eksterne interessenter som næringsliv, det offentlige, virkemiddelapparat, andre universitets og forskningsmiljø samt et nett studie av modeller for innovasjonssentra / forskningsparker internasjonalt, og det er gjort en kartlegging av relevante aktiviteter ved universitetene som inngår i samarbeidet Nordic Five Tech.

- Interne interessenter er også intervjuet.

Tema for alle intervjuene var:

1. Virksomhetens forhold til innovasjon (innovasjonsarbeid, erfaringer, samarbeid med/kjennskap til eksterne innovasjonsmiljø)
2. Innovasjonssenteret tilbud (fokus på elementer i et fremtidig innovasjonssenter)
3. Samarbeid med innovasjonssenteret (samarbeidsformer i et fremtidig innovasjonssenter og forutsetninger for disse).

Med utgangspunkt i innsamlet materiale gir rapporten et grunnlag for anbefaling av konsept og veien videre.

2. Anbefaling av konsept og veien videre

Valg av modell

De sju elementene som har blitt definert som svært sentrale for innovasjonssenteret er portal, framtidssenter, ledelse og forretningsutvikling, inkubator, prosjekthotell, effektakselerasjon og forskningspark. Referansegruppen har pekt ut to modeller som aktuelle for realisering av innovasjonssenteret, enten en Samlokaliseringsmodell eller en Kombinasjonsmodell.

De to modellene er evaluert i forhold til fem overordnede kriterier: Tid, kostnader, finansiering, partnerskap, formalisering, og egnethet.

På basis av dette anbefales det å gå videre med utgangspunkt i en kombinasjonsmodell for det framtidige innovasjonssenteret, med tematiske satsingsområder som arbeidsform, og bygget på en bærende tanke om åpen innovasjon.

Realisering av et innovasjonssenter gjennom en slik modell innebærer gjennomføring av en større infrastrukturbygging, og samtidige prosesser for utvikling av nye typer kompetanse, nye arbeidsprosesser og «brobyggingsaktiviteter» internt og eksternt samt styrking av forsknings- og utdanningsmiljøene som jobber med innovasjon som fenomen og prosess.

Det anbefales at NTNU tar en ledende rolle i også i den neste fasen og at NTNU bør ta ledelsen for en interessentgruppe bestående av sentrale aktører som man ønsker å utvikle det framtidige innovasjonssenteret sammen med. Man bør søke å finne aktører som er villige til å ta eierskap til utviklingsarbeidet og til resultatene.

En interessentgruppe bør bestå av representanter for kunnskapsleverandører (universitet og forskningsinstitutt), næringsliv – inkludert representative store «lokomotiv» og SMB, offentlig sektor, virkemiddelapparat og private finansieringsaktører.

Det vil være sentralt å:

- Identifisere og realisere «lavt hengende frukter», som kan motivere og inspirere i det videre arbeidet.
- Konseptualisere modellen og planlegge hvordan den skal realiseres.
- Identifisere og beskrive de elementer og delelementer som må utredes og utvikles.
- Det fremheves et behov for å sette fokus på arbeidsform og på sammensetningen av teamet som skal videreføre arbeidet.

Konseptutvikling

Det videre arbeidet bør innledes med en initieringsfase der man blir enige om mål, strategier, konseptualisering av valgt modell, og gjennomføringsplan for realisering som behandles i Styret. Etter det anbefales en prosess med to hovedløp, som kan gå parallelt:

1. Utredning av mulighetene for utbygging av fysiske arealer for deler av aktiviteten i innovasjonssenteret; portal, framtidssenter, konsept for ledelse og forretningsutvikling, prosjekthotell og effektakselerasjon. Arbeidet bør omfatte:

- a. etablering av virksomhetsmodell og funksjonsprogram for innovasjonssenter
- b. utredning av gjennomføringsmodell for det videre byggeprosjektet, inkludert etablering av gjennomføringsorganisasjon for byggesaken
- c. etablering av en organisasjon for koordinering og drift av virksomheten

Som en del av dette arbeidet bør det etableres et «utvidet konseptierforum» som NTNU kan videreutvikle og implementere den valgte modellen sammen med.

2. Mulighetsstudie for å identifisere og legge grunnlag for etablering av de elementer som ikke finnes fra før, inkludert nødvendig kompetanseutvikling for å kunne realisere elementene. Som en del av studien bør det gjøres en utredning av eksisterende elementer/delelementer, og hvordan disse kan integreres som del av et innovasjonssenter. Målet med dette arbeidet vil være å beskrive:

- a. Arealbehov / fysisk utforming av arealer
- b. Organisasjonsmodell og eierskap for hvert element
- c. Økonomiske modeller (finansiering av aktiviteter, prismodeller for kunder)

Vedlegg:

[Innovasjonssenter - idé- og konseptfase - Rapport fra arbeidet 2011](#)